

*delo
življenje*

9

OB 25. OBLETNICI SLOVENSKEGA
PRIMORJA

Četrto stoletje je za nami, ko je zbor odposlancev Slovenskega naroda v začetku oktobra 1943 na svojem zasedanju v Kočevju sprejel sklep o priključitvi Slovenskega Primorja k svoji matični domovini.

Polnih 25 let je ta del slovenskega ozemlja teptal fašistični škorenj, ki se je bil nasilno polastil tega dela slovenske zemlje in zasušil na njej živeči slovenski živelj. Toda primorsko ljudstvo, razen nekaj izrodov, je ostalo zvesto svoji slovenski zemlji in besedi, ki na njej, kljub fašističnem nasilju, ni nikdar utihnila in je bila takratnim kvesturinom trn v peti. Zaradi glasno izpovedane nacionalne pripadnosti so padle Bazoviške žrtve. Njih prelita kri za svobodo primorskega ljudstva in svobodo slovenske besede je bila kakor izbrano seme, ki je vsejano na ugodna tla. Razrastlo se je po vsej deželi in bogato kalilo. Tako je rast nacionalne slovenske misli in besede med primorskim ljudstvom, fašistom stalno prizadevala strah in preglavice. Prepoved slovenske besede in pesmi, prepoved vseh slovenskih organizacij in društev je dokaz njihove nemoči, bil je njihov strah pred stvarnostjo. V tem ljudstvu je ob terorju, ki ga je izvajal nad njim fašizem, raste odpor, se snovala medse-

bojna povezanost in enotnost. Ob teh osnovnih in globokih koreninah slovenstva, ki so se vrastle v ljudi po kamnitem Krasu, Goriški in Vipavski, je nastajalo v trdih pogojih za obstanek slovenske ideje in besede, novo življenje. Raste je mladi rod v pchnosu, da sta mu mati in oče ostala Slovenca na svoji zemlji, s trdo in krvavo zgodovino v boju za svoj nacionalni in ekonomski obstanek. Iz tega rodu, v trdih pogojih za obstanek slovenskega življa na tem predelu slovenske zemlje, so zrastle nekateri veliki slovenski duhovi, kot so: pesnika Simon Gregorčič in Srečko Kosovel, pisatelj France Bevk in še mnogi drugi, ki so dajali temu trpečemu ljudstvu duhovno hrano in podobo mlademu človeku, starejšim pa up v veliko prihodnost.

In tako se je tudi zgodilo. Kmalu po okupaciji Jugoslavije v letu 1941 je napredna slovenska primorska inteligenca spoznala, da dozorevajo pogoji, kjer naj se tudi na teh tleh organizira oborožen odpor proti fašizmu. Tako so nastale prve čete, ki so pozivale primorsko ljudstvo k oboroženi vstaji. Plamenica svobode je švignila preko vse Primorske in dvignila ljudstvo v borbo za osvoboditev. Poznana nam je veličina boja primorskega ljudstva za svojo nacionalno osvoboditev. Velik krvni davek, ki ga je moralo plačati s svojimi najboljšimi sinovi in hčerami v boju za svobodo, je živa priča prisotnosti in izpričane

pripadnosti matični deželi.

S tem je bil položen temeljni kamen tej novi slovenski zgradbi, ki se je v letu 1941 pričela graditi v okviru OF, KPS in KPJ. In tako je to ljudstvo, povezano v boju vseh jugoslovanskih narodov, s skupnimi močmi in napor, priborilo svojo dolgo željeno svobodo ter postalo resnični gospodar na svoji zemlji. To ljudstvo je po vojni v okviru SR Slovenije in SFR Jugoslavije doživelo pravi kulturno ekonomski preporod, njegovo gospodarstvo se je razcvetelo v vsej svoji vsebini ob neposredni prisotnosti delovnega človeka. Tako je tudi poleg osvoboditve na tem predelu slovenske zemlje zmagala ideja socializma in demokracije. Preko neposredno voljenih predstavnikov v najvišje organe ljudske oblasti, kakor v njene osnovne organe in samoupravna vodstva v delovnih kolektivih je zmagal delovni človek.

Vedno pa nam je še vsiljena takratna začasna rešitev tržaškega vprašanja in z njim odtrgan tisti del slovenske zemlje od narodnostne celote, ki še vedno čaka pravičnejše rešitve. Nismo in se ne bomo odrekli tej pravici, dokler tudi ta naš del ne bo pripadal v našo narodno ozemeljsko celoto. Delali in trudili se bomo, da tudi ti naši zamejski bratje postanejo nekoč enoten del naše narodne celote in se v okviru naše domovine tvorno

vključijo v naš družbeno politični, ekonomski samoupravni mehanizem.

Torej, ta kratki pregled nekaterih zgodovinsko narodnostnih in političnih dejstev v zadnjem pol in četrt stoletja, ki so se dogajala na primorskih tleh, dokazuje in ponovno izpričuje, kako pomembni so bili in so postali za Primorsko zgodovinsko važni sklepi Kočevskega zbora izpred 25 let.

Se vedno poskušajo nekateri italijanski irendetisti snovati zmedo okrog teritorija bivše Julijske Krajine in snujejo v raznih mednarodnih zapetljajih tudi na tem delu sveta politične zaplete in ozemeljske apertite. Zategadelj pomeni 25 obletnica vrnitve Slovenskega Primorja v našo etnično in ozemeljsko celoto še večji praznik, kajti ljudstvo se je preko svojih neposredno voljenih predstavnikov izreklo za tak sklep, ki ga je zbor tudi sprejel. Zato je ta dogodek za vse Slovence velik in praznovanje te obletnice ima še večji pomen.

Ta praznik naj bo naša ponovna manifestacija narodne enotnosti, solidarnosti in medsebojne bratske povezanosti v boju, graditvi in veselju, ker ima za vse nas velik političen pomen.

Zato se prav vsi pridružimo pomenu tega praznovanja!

K.O. SZDL Žiri

DELOVNEMU KOLEKTIVU ALPINE

Z veseljem prebiram vaše prispevke v tovarniškem glasilu "Delo in življenje". Zato mi dovolite, da tudi jaz prispevam skromni delež s tem prispevkom in izrazim nekaj misli, ki se tičejo neposrednih odločitev vašega kolektiva in vaših samoupravnih organov.

Pišem kot zunanji opazovalec Alpine, ki mu ni vseeno kakšna bo njena bodočnost, še tem bolj, ker skušam kot prosvetni delavec pozitivno pomagati pri vzgoji mladega rodu - vaših bodočih delavcev. Popolnoma se zavedam, da je bodočnost življa žirovske kotline zelo odvisna od dobrega napredovanja Alpine.

Najprej, iskrena hvala delavskemu svetu za finančni prispevek šoli za zgraditev prepotrebne kolesarnice. Sredstva bodo namensko izkoriščena takoj, ko bomo zbrali še preostali denar, da bo mogoče začeti z gradnjo. Načrti za kolesarnico so v izdelavi, lokacijo pa je že določila gospodarska komisija pri svetu šole.

Zadnji dan pouka učencev osmega razreda v preteklem šolskem letu smo bili prijetno presenečeni ob vaši odločitvi, da boste podelili 10 štipendij našim učencem za študij na srednjih šolah, še posebej pa zaradi izredno ugodnih in perspektivnih pogojev. Vedite, da u-

čitelji vsako leto s skrbjo čakamo konec šolskega leta in obiske staršev, ki nas prosijo za nasvete, kam bi poslali svojega otroka, da bi prišel čim prej do kruha, kje bi dobili denarno pomoč za nadaljnje šolanje itd. Staršem lahko le svetujemo, kje bo učenec najbolj uspeval po njegovih sposobnostih, ne moremo pa odločati o štipendijah in drugih denarnih podporah za študij. Zato je vaša odločitev še toliko pomembnejša in posnemanja vredna.

Nadvse vzpodbudna in pohvalna je bila vaša odločitev, da ste sprejeli na delo med počitnicami učence zaključnega razreda in ostale učence, ki so dovršili šolsko obveznost. Če pustim ob strani materialno stran vaše odločitve in gledam nanjo skozi pedagoški vidik, ugotavljam naslednje:

1. Učenci si v procesu dela privzgaajo prepotrebne delovne navade;
2. Spoznavajo delovni proces v tovarni in se seznanjajo z delovno disciplino;
3. vzljublajo delo, v njih se prebuja spoštovanje in ljubezen do delovnega človeka, do alpinskega čevljarja, ki si s trdim delom služi svoj vsakdanji kruh in ustvarja dobrine za boljše življenje nas vseh;
4. "mladi delavci" bodo lažje razumeli svoje starše, kako je treba delati in se potiti, da si človek pošteno zasluži de-

nar za svoje in svoje družine življenje itd.

Vzgojnih faktorjev vaše odločitve je še več.

Mladi delavci se pohvalno izražajo o lepih odnosih do njih od strani delavcev, mojstrov in vodstva tovarne. S pravilnim načinom pristopanja do mladih ljudi, dobiva mladina zaupanje do starejših ljudi, do ljudi, ki razumejo njihove težave in mladostne preizkušnje, kar je eden izmed najvažnejših vzgojnih činiteljev za pravilno usmerjanje mladega človeka v življenje.

Nikakor ne smem mimo denarnih nagrad, ki so jih prejeli mladi delavci za opravljeno delo. Slučajno sem imel priliko opazovati mladega človeka, našega učenca, ki je prejel mesečni zaslužek za svoje delo v Alpini. Z nervozo je prešteval prislužene tisočake. To je bil njegov prvi večji osebni dohodek v življenju, ki ga je zaslužil z lastnim delom. Žareče oči so izdajale njegove skrivne misli: "Toliko bo za smučke, to bo za knjige, to bo za..." Prepričan sem, da bo ta mladi človek znal tudi v bodoče pravilno ceniti in vrednotiti prisluženi "jugoslovanski" dinar. Vem, da je bilo takih učencev še več, če ne vsi pa vsaj večina.

Vse to so pozitivni činitelji, ki jih vi, delavci, nudite doručajoči mladini. Zato sem prepričan, da bo v bodoče ta-

kih vaših odločitev še več. Tako bo tudi delo nas učiteljev lažje, ker bomo imeli v vas svoje pomočnike pri vzgoji naše mladine.

Ob dvajsetem jubileju, vam iskreno čestitam ob doseženih uspehih z željo, da bo naše sodelovanje tudi v bodoče tako plodno, kot je bilo doslej.

Franc ČEPLAK

TUDI MI SMO V SVETU

Ni treba posebno opozarjati, da osebno razpoloženje bistveno upliva na delovno sposobnost. Zadnji čas, smo zaradi zunanjih dogodkov v velikih skrbih spremljali razvoj situacije. Vdor oboroženih sil petih vzhodnih dežel v ČSR, je marsikomu na novo odprl oči. Težko ali celo nemogoče je bilo predvidevati, da bo po skrivnostnih razgovorih v Cierni, sledil tako usodni korak.

Ni namena opisovati naših občutkov in predvsem tega, da je vsak izmed nas imel ta vojaški poseg za veliko nepričakovano zablodo. Nas je ob tem trla druga, našemu podjetju lastna skrb. Proizvajamo in delamo za vzhodne države. Letošnji izvoz je doslej največji prav v dežele, ki so se pojavile kot okupator. Prvi signali in ugi-banja so bili kaj slabi. Mi

smo sicer delali naprej, ker smo upali, kot tudi ostala podjetja (konkurenčna), da se bo vse dobro izteklo. Po vseh poizvedovanjih nam nihče ni vedel nič povedati. Taka nesigurnost je bila pogojena s presenečenjem, ki so ga te države pripravile za ves svet.

Zaenkrat je še vse normalno. Konec tega meseca se bodo začeli ponovno razgovori za leto 1969. Od 30. septembra je jugoslovanska razstava potrošnega blaga v Leningradu. Mi se bomo udeležili razgovorov v Moskvi. Ckupacija CSR, ki je napravila velik udarec socializmu ima, kot smo povedali, za nas lahko velike posledice. V najboljšem primeru trgovinska izmenjava teče po podpisani pogodbi. Vsaka sprememba, ki je lahko samo na slabše, pomeni težak finančni udarec.

Blago, ki ga proizvajamo, je predvsem namenjeno potrošnikom teh vzhodnih dežel. Doma, poznamo iz prakse, nastopajo povsem drugi pogoji in zahteve. Vsakršni spremembi bi sledili ukrepi, ki bi prizadeli slehernega člana kolektiva. Prepričan sem, da bi v taki situaciji bili enotni in razumevni.

Se pa v takih časih, ko obstaja velika nesigurnost, pojavi v prvi vrsti vprašanje, koliko smo sposobni udarce prenesti. Prav v takem položaju bi prišla do izraza zavest članov kolektiva, koliko komu pomeni, da podjetje gospodari z vestjo skr-

bnega gospodarja. Ustvarili smo si politiko zasiguranja poslovnih sredstev v skladih in kot vidimo iz zunanjih dogodkov, je edino ta pot pravilna. Lahko je reči: razdelimo denar; nemogoče pa si je zamisliti, da bi z osiromašenimi sredstvi stopili pred težko finančno situacijo. Gospodariti moramo tako, da bomo sposobni preživeti še tako težko gospodarsko krizo.

Smo pa že v devetem mesecu poslovnega leta in v dveh preteklih mesecih smo odpremili velike količine in s tem veliko vrednost blaga v izvoz. Iz teh poslov sledi predviden uspeh. Dobro pa že poznamo zakon delitve dohodka, ki dovoljuje ob normalnih pogojih večje prejeme ob večji produktivnosti. Ob normalnih pogojih dela in trgovine lahko pričakujemo ugodno leto, želimo pa vsi skupaj, da se to zgodi.

Izidor REJC

ZAHVALA

Kakor že več let nazaj, tako je tudi letos Sindikalna podružnica Alpine omogočila nekaterim svojim članom brezplačno letovanje v počitniškem domu ZLATOROG v Umagu. Med drugimi delavci našega podjetja sem bila letos tudi jaz določena za to letovanje, zato se želim preko našega glasila zahvaliti Sindikalni podružnici za to ugodnost. Najlepša hvala. Milka JUSTIN

NOVICE IZ KADROVSKEGA ODDELKA

Že je tu september in s tem novi podatki o zaposlenosti. Kot smo predvidevali v prejšnji številki biltena, je bilo potrebno sprejeti v delovno razmerje za dobo 3 mesecev več nekvalificiranih delavcev in delavk. Nekaj delavcev je nastopilo delo že v avgustu, za ostale predvidevamo nastop dela v prvi polovici septembra.

V mesecu juliju je znašalo število zaposlenih 1120, v avgustu pa se je število zaposlenih povečalo na 1130. Skupno število zaposlenih sestavlja: Obrat v Žireh 868 delavcev, obrat v Gorenji vasi 114 in prodajna mreža 148 delavcev.

V avgustu je nastopil delo Tertovt Stojan, pravnik, ki je prevzel dolžnost šefa kadrovskega socialnega sektorja. Oblak Stanislav, Demšar Ciril, Istenič Cveta, Novak Štefka, Naglič Rozika, Žakelj Stana, Kavčič Mira, Tratnik Urška, Novak Štefan, Mravlje Miran, Demšar Ivica, Mravlje Milan, vsi nekvalificirani delavci, so nastopili delo v proizvodnih oddelkih za določen čas 3 mesecev.

Od vojakov se je vrnil na delo Poljansek Štefan. Pečelin Adolf, mlajši, ki je bil do sedaj zaposlen v prodajalni Ljubljana II, je bil na lastno željo premeščen na delovno

mesto v proizvodni oddelek lahke montaže. Delo je nastopil tudi kvalificirani čevljar Dolenc Ivan, vendar je po 14-dnehem delo že zapustil. V avgustu je prenehalo delovno razmerje tudi Strlič Feliksu, ki je izpolnil pogoje za upokožitev.

V obratu Alpina Gorenja vas je v avgustu nastopil delo Miklavčič Marko, kvalificiran čevljar, ki se je vrnil iz JLA. Tudi delavec prodajne mreže Mandarič Iso je po vrnitvi iz JLA nastopil delo v naši prodajalni v Sisku.

V prodajni mreži je v avgustu prenehalo delovno razmerje Pavlovič Nikoli, Oros Dezideru in Klemenčič Mariji. Krois Amalija, prodajalka iz Maribora pa je izpolnila pogoje za upokožitev.

Angelca FILIPIČ

Poročeni v mesecu avgustu:

Bogataj Marija, Kranjc Stanislav, Logar Marjanca, Kosmač Peter, Branc Mihaela, Bogataj Helena, Gantar Joža, Pisk Jože.

Iskreno čestitamo!

ČUDEŽ DVAJSETEGA STOLETJA

Kaj je v dvajsetem stoletju čudež, paradoks, idila? Človek, ki še vedno nima lastnega avtomobila.

Dušan MEVLJA

PODJETJE "ETIKETA" SE
PREDSTAVLJA

Podjetje je bilo ustanovljeno z odločbo OBLO Žiri, dne 1. septembra 1959.

Naslov podjetja je: Industrijsko podjetje "ETIKETA" Žiri.

Predmet poslovanja: Tkanje trakov, tiskanje tkanin in izdelovanje vsakovrstnih etiket, znakov in emblemov, za potrebe industrije lahke in težke konfekcije, v turistično propagandne namene in vse ostale koristnike tovrstnih predmetov.

Proizvodni proces podjetja se odvija v glavnem v dveh obratih in sicer v:
a/ obrat tkalnica
v/ obrat tiskarna.

V obratu tkalnica se tkejo trakovi raznih kvalitiet, a največ iz bombažne preje, v širinah od 10 - 45 mm.

Trakovi so za podjetje polproizvod, ki se finalizira šele v obratu tiskarna v etiketo, t.j. končni proizvod, oz. naš izdelek, ki je predmet prodaje.

Oskrba s surovinami in repromaterialom izhaja v glavnem z domačega tržišča, predvsem kar zadeva obrat tkalnico, medtem ko je treba za tiskarno uvažati predvsem razne kemikalije in barve, ter precizna orodja in pripomočke za izdelavo šablon in klišejev za tisk.

Vsa proizvodnja poteka v dveh stavbah in to pri "Arharju" v Stari vasi in v "Gasilskem domu" na Dobračevi, medtem ko so strokovne službe in priprava dela porazdeljene še v dveh drugih stavbah.

Ta razdrobljenost nam povzroča precejšnje poslovne motnje in stroške, zato se je podjetje odločilo, da bo treba v bližnji bodočnosti spraviti vse pod eno streho.

Svoje izdelke plasira podjetje širom po naši domovini, saj zajema cca. 85% vseh proizvajalcev konfekcije, kar je zelo veliko in kar pomeni, da so Žiri poznane v državi tudi po tej plati. Mnogo naših etiket pa se posredno tudi izvozi.

V letlšnjem letu predvidevamo prodajo proizvodov v višini cca. 3,500.000.- din, seveda, če ne bo prišlo v drugem polletju do morebitnih splošnih gospodarskih težav in zaprek.

Trenutno zaposluje podjetje 70 ljudi, povprečni osebni dohodek pa se giblje v mejah republiškega povprečja.

Z lastnimi sredstvi je podjetje do danes izšolalo že tri osebe in sicer dve v tekstilni stroki, eno pa v likovni tehniki. Trenutno pa še stipendiramo:

a/ tekstilna smer	1 oseba
b/ likovna smer	2 osebi
c/ komercialna smer	1 oseba
d/ sr.ek.šola	1 oseba

Iz tega je razvidno, da podjetje zelo skrbi in je pozorno na

svoj bodoči kader.

Ker je podjetje v stalnem dopolnjevanju svoje dejavnosti in v ta namen razširja svoj strojni park, saj znaša samo letos vrednost novih strojev cca. 500.000.- din, je primorano, da zaradi utesjenosti proizvodnih prostorov, adaptira stavbo na Dobračevi in delno gradbeno rekonstruira stavbo pri Arharju, ter se tako reši problema še za nekaj let, predno si bo zgradilo novo stavbo.

Tako v "ETIKETI" delamo in živimo.

Vsem bralcem, lep pozdrav!

Janko ZABUKOVEC

IZLET V LOGARSKO DOLINO

Komite ZM Alpina se prizadeva povezati mladino celotnega kolektiva. Ko smo sestavljali letni program, smo sklenili, da bomo spomladi organizirali izlet, ki bi se ga udeležili prav vsi mladinci. Izveden je bil šele 25. avgusta.

Že ob 5. uri zjutraj smo se odpeljali izpred Alpine. Dobro smo bili razpoloženi, pričakovali smo lep dan v prijetni družbi. Avtobus je počasi drsel skozi našo prelepo Poljansko dolino, ki je še mirno spala. Preko Kranja smo prispeli na Brnike. Imeli smo srečo, ker smo videli vzleteti tudi letalo. Številnim je bilo to novo doživetje. V Črnicu smo

zajtrkovali in potem nadaljevali pot. Medtem je začelo deževati, kaplje so neusmiljeno udarjale na šipe. V Celjskih Rečah smo se ustavili, Logarska dolina je bila tu. Vreme se je popravilo in veselo smo krenili po strmi poti na Okrešelj. Občudovali smo prelepe gore, najbolj pa nam bo ostal v spominu slap Rinka. Dolga je bila pot na Okrešelj, skoraj eno uro naporne hoje. Pošteno smo bili oznojeni, ko smo dospeli do koč. Oddahnili smo se in uživali v gorski pokrajini. Čas nas je priganjal in kmalu smo se morali vrniti. Naglo smo bili v dolini. Sonce je toplo sijalo in vsi smo bili dobre volje.

Naša pot domov je vodila skozi Mozirje, Šoštanj, Velenje, Trojane, Gorenjo vas in končno Žiri. Vmes smo postali v Velenju in Gorenji vasi. Všeč nam je bilo mesto Velenje z jezerom.

Mladi smo, zato ni čudno, da nas je ples na Dobravi v Gorenji vasi pritegnil. Ustavili smo se za eno uro. Ampak bili smo pridni, še pred 22. uro smo bili doma.

Upam, da smo bili res prav vsi zelo zadovoljni; posebno lepo je bilo, da smo bili tako enotni prav v vsem. Mislimo, da se bo zato drugič takega izleta udeležilo še več mladincev. Vez prijateljstva med nami bo tako močnejša.

Komite ZM Alpina

HODIM MIMO TOVARNE

Vsakdanja pot v šolo me vodi mimo našega pomembnega posloplja - tovarne Alpine. Kadar grem mimo nje, jo ogledujem od vrha do tal, ji štejem okna, premišljam, koliko ljudi je zaposlenih v tem ali onem nadstropju, kaj delavci delajo, na kaj mislijo. Mislijo na delo, da bi čim več naredili in prihranili. Zmeraj, ko grem mimo tovarne, slišim enakomerno brnenje strojev. Zvečer, ko grem spat, se nemalokrat zazrem v močno razsvetljena tovarniška okna, v lepi svetlobni napis in neho-te slišim ropot strojev, za katerimi delajo prepoteni delavci.

Ob nedeljah, ko vsi stroji mirujejo, prav nerada hodim mimo tovarne. Zdi se mi, da se je ustavilo življenje v Žireh in takrat se sprašujem, kaj bi bilo, če bi stroji zmerom stali, kaj bi bilo, če ne bi imeli tovarne. Kje bi tedaj delali Žirovci, kje bi zaslužili? V Žireh bi ostali brez kruha, kajti ravno ta hiša daje zaslužek večini prebivalstva.

Marsikdo, ki hiti po vsakdanjih opravkih mimo tovarne, ne pomisli na njeno pestro zgodovino. Pomembno in značilno za žirovsko čevljarstvo industrijo je, da izhaja iz obrti. Ta se je razvila po prvi svetovni vojni. Takrat je bilo v Žireh

okrog 40 čevljarjev. Gospodarska kriza in razvoj kapitalizma sta prisilila obrtnike, da so se združili v zadruga ali pa, da so se vdinjali večjim obrtnikom. Edino tako so lahko konkurirali na tržišču. Po osvoboditvi, leta 1948, je bila zgrajena tovarna čevljev "Alpina". Do leta 1952 so v njej izdelovali šivane in zbite gojzarje, od tedaj pa proizvajajo najrazličnejšo obutev. Leta 1958 je Alpina začela proizvodnjo mehānizirati. Sedaj izdelajo na tekočem traku okrog 700.000 parov čevljev na leto, na roko pa izdelujejo le še gojzarice. Te so slovele po svoji trpežnosti že takrat, ko so jih izdelovali posamezni obrtniki.

Alpina v svetu uspešno uveljavlja svoje izdelke, predvsem specialne smučarske čevlje in tudi razno drugo obutev, ki jo izvažajo predvsem na vzhodna tržišča, največ v Rusijo, veliko pa tudi na zahod. Tako je Alpina ponesla slovo žirovskih čevljarjev preko meja naše domovine.

Le kateri Žirovec ne pozna tiste pesmi, žirovske himne:

Oj, mi smo pa tam na Žirovskem doma...
v prelepi dolinici na koncu sveta.
Smo skriti med hribi, pa to nič ne de,
po celem nas svetu poznajo ljudje.
Če hočete varno po svetu hodit,
vsaj enkrat na našo plat morate prit,
da boste kupili si gojzarjev par,
Žirov pozabili ne boste nikdar.

Danes bi to pesmico lahko že spremenili glede na izbiro čev-

ljev, ki jih izdeluje Alpina, toda vseeno kaže na tradicijo žirovskih čevljarjev.

Vsi si želimo, da bi se Alpina še vnaprej tako uspešno uveljavljala na tržišču in s tem zagotovila boljše življenje svojim delavcem, hkrati pa pripomogla k razvoju Žirov, saj so se že do danes močno povečale, kar je posledica čevljarске industrije.

Vida VIDMAR, Vida GANTAR

ZAPISKI S POPOTOVANJA PO SOVJETSKI ZVEZI

Ogledali smo si največji stadion v Rusiji, stadion "Dinamo", ki sprejme 200.000 tisoč gledalcev. Ogledali smo si Ermitažo v Zimski palači, kjer je 2 milijona 250 tisoč eksponatov vseh vrst, same dragocenosti in sami originali velikih mojstrov, Michelangela, Tiziana, Van Gogha, Van Eicka, Rembrandta in ostalih svetovnih mojstrov slikarstva, tu je arhitektura svetovnih mojstrov in ruskih, predvsem Razstreluija. Tu so delali in živeli ter upodabljali mojstri svetovnega slovesa cela desetletja pod vladavino Katarine II. in Petra Velikega. V petropavlovski trdnjavi so pokopani tudi ruski carji, kot Katarina Velika, Peter Veliki, Ivan Grozni in drugi. Reka Neva je plovna in zelo široka, iz-

liva se v Baltiško morje, tu pristajajo ladje iz vsega sveta, predvsem pa nordijskih narodov. Bili smo v Razlivu, od koder je Lenin delal v ilegali in vodil revolucijo kot poljski delavec - kosec. Tu je še senena kopica, kjer se je skrival in mala hiša ter lopa v kateri je delal. Tu sta še panja med brezami, kjer je pisal svoje znamenito delo Država in Revolucija, država in Kapital. Ogledali smo si Smolny in njegov muzej. Bili smo v hiši kjer je stanoval veliki ruski pesnik Puškin, v cerkvi kjer se je poročil in v gozdu kjer je imel dvoboj z francoskim plemičem Nantesom.

Ogledali smo si samo od zunaj veliko tovarno piva in šampanjca, kjer je zaposlenih 4.500 delavcev, ter dovozni transport. Zunaj Leningrada smo videli naravno in moderno urejeno tovarno za lomljenje marmorja in cementa.

V Leningradu smo ostali 6 dni, potem pa smo dopotovali z reaktivcem v Kijev 4.200 km zračne poti preko Moskve v srce Ukrajine. Tu smo bili tri dni. Bil je ravno ukrajinski narodni praznik. To je izredno lepo mesto vse v zelenju, krasne ulice, velika univerza, veliki stadioni itd.

Trinajsti dan smo se s spalnikom vrnili v Moskvo, od tam pa ob 11. uri dopoldan zopet nazaj v Iljušin iz Moskve v domovino. Prispeli smo na Brnik točno ob napovedanem času in zopet smo naravnali ročne ure po jugoslovanskem času, za dve ure naprej.

Slavka MLINAR
/ konec/

ZANIMIVI ŠPORTNI DOGODKI

Še 27 dni nas loči od trenutka, ko bodo fanfare na olimpijskem stadionu v Ciudad de Mexico slavnostno oznanile pričetek XVIII sodobnih olimpijskih iger. To bo do sedaj največja smotra vseh najboljših športnikov iz celega sveta, saj na nobenih olimpijskih igrah do sedaj ni sodelovalo toliko držav in tekmovalcev hkrati. Med njimi bo tudi naša ekipa, ki jo bodo poleg trenerjev in vodij odprave sestavljali sledeči tekmovalci:

košarkarji, atleti, plavalci, vaterpolisti, strelci, boksarji, rokoborci, kolesarji in telovadci.

Če na kratko pogledamo možnosti naših tekmovalcev in primerjamo njihove športne dosežke z dosežki tujih tekmovalcev, pridemo do sledečih zaključkov: košarkarji z malo sreče lahko osvojijo eno izmed medalj. Med ostalimi je Vera Nikolić z svojim svetovnim rekordom na 800 m, največja kandidatkinja za zlato medaljo (ki bi bila, če jo osvoji, prva z olimpijskih iger v atletiki). Poleg nje pa imajo lepe možnosti za plasma med prvo desetorico še Marijana Lubej, ki bo nastopila v štirih disciplinah (80 m z ovirami, 100 m, 200 m in skok v daljino), Polde Milek in Todosijević v skoku v višino, Forčič v meratonu in Nataša Urbančič v metu kopja.

Med plavalci si največ obetamo od Mirjane Šegrt, ter od ženske štafete. Strelci, boksarji in rokoborci imajo velike možnosti, da osvojijo katero od medalj, če bodo ponovili svoje letošnje rezultate. Od kolesarjev drugega kot soliden plasma ne moremo pričakovati, nasprotno pa od naših telovadcev pričakujemo, da se bodo kot ekipa plasirali v finale, (med prvih šest), med poedinci pa največ pričakujemo od Miroslava Cerarja, predvsem od njegovega nastopa na konju z ročaji, možnosti pa ima tudi na drogu in na bradlji.

Ljubitelji športa, bodo imeli priliko gledat preko televizije skoraj vsa najpomembnejša tekmovanja, saj bo naša televizija imela skupno 57 ur olimpijskih oddaj. Nekatera od teh, kot slovesna otvoritev in nekatera atletska tekmovanja, ki bodo bolj zgodaj, bomo preko televizije lahko gledali direktno, vse ostale pa indirektno preko magnetoskopskih posnetkov. Jugoslovanska televizija bo prenašala vse discipline, v katerih bodo nastopili naši tek., da se bomo lahko posredno veselili njihovih uspehov oziroma žalostili neuspehov.

Te dni se je končalo tudi XXVII Balkansko prvenstvo v atletiki. Od naših atletov in atletinj smo mnogo pričakovali, vendar se naša pričakovanja niso uresničila. Med moškimi smo zasedli 3 mesto. Prvi so Bolgari, ki so osvojili 166 točk,

Romani 137 točk, Jugoslavija 125 točk, Grčija 66, Turčija 23. Ženske pa so zasedle 2 mesto z 86 točkami, za Romunijo 108 točk in pred Bolgarijo 76 točk in Grčijo 1 točka.

Po ponovnem neuspehu se iščejo vzrcki za tako slab plasma. Nekateri dolžijo za to predvsem nekatere tekmovalce in tekmovalke, ki niso dosegli takih rezultatov, kot smo jih od njih pričakovali. Nihče pa noče priznati, da je bila naša ekipa zelo neizenačena, saj se je zgodilo v nekaterih disciplinah, da sta bila naša dva tekmovalca na prvem in zadnjem mestu, poleg tega pa v nekaterih disciplinah sploh nismo imeli še drugega predstavnika, tako, da smo nasprotnikom točke tako rekoč podarjali. Veliko truda bo še treba posvetiti atletom, da bodo Bolgare lahko potisnili s 1. mesta, ki so ga nam iztrgali iz rok že pred 6 leti.

Miha GOVLEKAR

RECITEV KRIŽANKE ST. 22
VODORAVNO: 1. OBEKA, 6. PLAKAT,
12. MORAVA, 14. ROMANA, 15.
SLOVAKI, 17. SENIK, 19. ALARM,
21. NATO, 22. MA, 24. ANTIK,
26. IA, 27. ELI, 29. TIARA,
31. STARI, 33. ŠMARTNO, 37.
ILIADA, 39. IMENIK, 40. REN-
NES, 41. ASTMA.

NASIMA UPOKOJENCEMA KROIS
AMALIJI IN STRLIČ FELIKSU
ELIMO MNOGO LEPIH DNI
V ZASLUŽENEM POKOJU!

FILMSKI SPORED ZA ČAS OD 15.9.
DO 15.10. V KINU SVOBODA ŽIRI

- 14.-15. Dr.No.
9. ameriški kriminalni
- 18.9. Srečanje v parku
ameriška drama
- 21.-22. Kako je osvobojen div-
9. ji zapad
ameriški vesterni
- 25.9. Tudi to se dogaja
angleški zabavni
- 28.-29. Pokol v črnem gozdu
jug.ital.zgodovinski
- 2.10. bo naknadno javljen
5.-6. Trije klobuki za Lizo
10. glaz. komedija
- 6.10. Sanjave zvezde velike-
ga voza
italijanska drama
- 12.-13. Trije naredniki
10. ameriški vesterni

MALO ZA SALO - MALO ZA RES

Tokrat samo za res.

Čas dopustov je pri kraju. Tudi moja Marjeta se je vrnila iz Umaga. Bila je slabe volje, ker je dopust morala preživeti sama. V Umagu pa je še vse po starem je tožila.

"Bodi vesela, da si vsaj cel teden imela prosto. Mi smo se še tisti čas znojili v tovarni in lahko le mislili na vas kako uživete na morju," sem jo tolažil.

Komaj sem si malo ogledal njeno zagorelo polt, pa naju je že zmotil prijatelj in dejal:

"No Čof, ko sta ravno pri dopustih, kaj pa ti misliš na tisto zlobno vprašanje v julijski številki biltena, ko pravi: kakšna merila ima naš sindikat, ko izbira delavce za brezplačni dopust na morju, je to avto ali hiša?"

Veš kaj prijatelj, sem dejal, misel tistega, ki je to vprašal je še iz tistih časov, ko so nekateri bili prepričani, da je tak, ki se z družbenih ramen hoče spraviti na svoje lastne noge - družbeno škodljiv. Pravi lik nove družbe pa bi po njihovem mnenju bil tisti, ki bi živel kot

čmrlj.

"Čof, imaš prav. Če pa imamo še danes ljudi, ki tako mislijo, pa res ni čudno, da so pred leti pri ZB predlagali za brezplačni dopust na morju prav enega tistih, ki je svojo plačo pospravil povečini brez žlice. Mene pa so zavrnilo: Saj lahko gre na morje na svoje stroške, če zida svojo hišo mora imeti denar.

Torej, če je naš sindikat vzela enega izmed meril za brezplačni dopust na morju, pridnost delavca, mu povsem odobravam.

Vsem je lahko razumljivo, da le mrljivost pri delu lahko poveča osebne dohodke in s tem tudi stabilnost podjetja, ne pa škropljenje z moško vodo, kot mi je to dejal nekdo!"

Je tako prijatelj. Stara miselnost in nova pogruntacija z moško vodo pa bi jaz zbasal ravno v tisti koš, kot sameva že nekoliko pozabljena miselnost naših zaletavih politikov, ko so nekoč trdili, da bo trava boljše rasla, če bo v zadrugi.

ČOF

K A J I N K A K O ?

Na vaše vprašanje, kako je z gradnjo mostu v Žireh, Vam sporočamo sledeče:

Po uradnih podatkih Cestnega sklada SRS Ljubljana, ki je investitor gradnje mostu, je zagotovljeno, da se bo most začel graditi najpozneje do 15/9 1968, usposobljen za ves promet pa mora biti najpozneje do 15/11 1968.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN
FINANCE SKUPŠČINA OBČINE
LOGATEC

Kam z odpadki ?

Ta naslov se nanaša predvsem na vprašanje, kam bomo odpeljali odpadke, kadar pospravljamo po stavbi, dvorišču ali na vrtu. Mislim, da je že določen prostor, če pa še ni, pa upam, da bo Krajevna skupnost v Žireh že odločila kraj na katerega bi jih odvažali. Sedaj vidimo odpadke tam, kjer ni primerno in škoduje ugledu kraja, kakor tudi zdravju ljudi.

Primer: Na obrežju struge Rakulka od mostu pri Štri-

karju proti Ledinici se dovažajo odpadki vseh vrst, ki so za tam neprimerni.

PRIZADETI OBČAN

V glasilu "Delo - Življenje" smo objavili vprašanje: Kakšna merila ima naš sindikat, ko izbira delavce za brezplačno letovanje v Zlatorogu.

Dobili smo odgovor, da je bila izbira pravilna.

"Delo, Življenje" je glasilo Alpine, tovarne čevljev Žiri.

Ureja ga uredniški odbor:

Silva Burnik, Albinca Možina, Alfonz Zajec, Anton Hribar, Jože Peternel, Vladimir Pivk, Tone Žakelj, Ivan Capuder - odgovorni urednik, Jožica Jamnik - glavni urednik.

Izhaja mesečno. Naklada 950 izvodov.

Žiri, 14. septembra 1968.

O G E N J

Besede bledikave, krhke besede,
kot siv in meglen večer; -
Ob svetli luči porogljivo in zlobno
reži se v obraz papir.

V meni pa vre, kot v mladikah pomladi.
O, ogenj mi v žilah drhtečih tli.
Ogenj? Nekoč se boš utrnil brez dima,
a pesmi od nikoder ni.

Jaz bi hotela pa peti, zapeti!
Tako pa bom le zatulila v svet;
hripavo, kot volk samotar sredi zime,
ko vleče se v hosto umret.

Angelca KAVAŠ

Z M A G O V A L E C

Kaj sredinec,
kaj mezinec,
kah kazalec
in kaj palec
prostodušni,
le k o m o l e c
v borbi krušni
je moralni
in poslednji
zmagovalec.

Dušan MEVLJA

K R I Ž A N K A Š T. 23

	1	2	3	4	5		6	7	8	9	10
11							12				
13					14						
15				16							
17	18								19		
	20	21	22				23	24	25		
26							27				
28							29				
30							31				

VCDRAVNO: 1. krinka, 6. otok v Sredozemskem morju, 11. veliko brazilsko pristanišče, pomembna luka za izvoz kave, 12. elektronska naprava za daljinsko odkrivanje predmetov, 13. letoviško mesto na zahodni istrski obali, 14. ime televizijske napovedovalke Kodrove, 15. reka, ki teče skozi München, 16. pred leti zelo popularna popevka, 18. moč, 20. po bibliji uničeno mesto zaradi grešnih prebivalcev, 23. ime bivšega direktorja tovarne Peko, sedanjí član ISSRS, 26. država v ZDA v kateri delajo Amerikanci atomske poizkuse, 27. obrtnik lesne stroke, 28. sodobni slovenski slikar (France), 29. južni sadež, 30. star avstrijski srebrnik, 31. napad, naskok.

NAVPIČNO: 1. starorimski bog sonca in poljedelstva, 2. italijanska tiskovna agencija, 3. nasprotno od mlad, 4. pevski zbor, 5. visoka igralna karta, 6. nadev za torto, 7. plug, 8. britanski ministrski predsednik v letih 1955 - 1957, 9. jezero v Etiopiji, 10. predplačilo, 11. ime kemično industrijskega kombinata v Kamniku, 14. velika dvorana, 16. ujemanje zlogov ob koncu ali tudi v sredini verza, 18. izdelovalec sodov, 19. ime slovenske slikarke (Slana - Plestenjak), 20. del Žirov, 21. lik jajčaste oblike, 22. tovarna rastlinskih in alkoholnih pijač v Mirni na Dolenjskem, 23. ime naših ženskih kopit, 24. mestece v Sremu, 25. naslov Zolajevega romana, 26. trije različni soglasniki, 27. steklarski zmazek, 29. kemični simbol za lantan.

Vladimir PIVK